

САНА ОЛОХ

Балаковскийдөөр Ф. Э. Джержинский аатынан мас-сыналы өнөрор заводка Белдэртга аналлаах 100 тыһымча куустээх дизел-лэри бэлэнинир сага про-изводственной комплекси үлээ хилэрэн, Саратов-гэстрон коллектива съезд иннинээби социалистичес-кой эбэлээтэлиститэтин то-лордо. Завод тугааччыла-ра уонна специалистара оборудованналары тагыал-чы болдьобун иннинэ бү-тэрбитэрэ. Ол автомобил-най мотуордар уезилларын уонна деталларын бастакы партияларын конвейерге туруорар кыагы бнэрда.

Киевской уобалас «Бор-ничка» совхоза государство-ба үүтү урдэтиллибит эбэ-лээтэлиститэ суотугар атыллыыр. Хаһаайыстыба үлэтиктэрэ ССКП XXVI съездин бородууксуйаны өнгөрүү кварталлаабы бы-лаанын толорон көрсөргө сорухтаналлар.

(СССР)

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

Х а н ы а т
1531 сыйл ахтыныаы
ыйтан тахсаар

№ 4
(5316)

1981 сыйл. Тохсуйнуу 8 күнэ
ЧЭППИЭР

Сыаната
2 харчы

ССКП
XXVI СЪЕЗДИН
ЧИЭНИГЭР
26 УДАРНАЙ
НЭДИЭЛЭЭР

Куоталаһы девинэ:
ХААЛЫЛААБА
СУОХ
ҮЛЭЛИЭХХЭ!

САГА ТААС ГАРАЖКА

Сельхозтехника кал-бобулуун киин масторско-йууун кэккэлээ сага ту-ллубут таас гаражка ыраах рейстан калбит хас да «Урала» автомашиналар ичкэ зоньман бэрт холку-гук иһирдээ иирэн, онну-ларын булан турунан кэ-бистилэр. Гараж киин кизилитигэр холоотоххо, ки-чилэр соннууур массына-лары кэккэлээтэн кэбиспит курдук көстөллөр.

Эдэр шофер Николай Пономарев бу курдук хэл-сир:

—Хаан-уруу партиябит усчараттаах съездин инни-ээби күүрээниээх күнэргэ үлэлиир усулдуобунабы-

тын тупсарар бэргээхэй бэ-лэри—сага таас гаражи туттубут. Бу уон бириэс пяталетка соруудахтарын ситиһинээхтин толоруубу-тугар, техниканы үлээхти-тиэ кодүүстээхтик туһа-нылыбытыгар бөбө акыпа-тынэн буолар. Үлэит ки-и мэлдин сыаналар, Микээ ааспыт сылга сага «Урала» массынаһы тут-тардылар, сага квартира бнэрдилэр. Үлэлиирбитигэр, олорорбутугар табы-гастаах усулдуобуна тэрил-либиттэн мунура суох үөдэбин. Мин эрэ буолуо

дуо, бниргэ үлэлиир үө-лээнээхтэрин, алта водит-ель сага квартиралары ылаһыт уонна бу... ылыбыт.

—Сага гаражи тутууга ба-рыта 495 тыһ. солк. үлэ берда,—диир прораб Д.Г. Едтерин. Оку интернацио-нальной састааптаах бири-гээдэ толордо. Салайач-чылары ингуш Мухамед-жан Мутулович Чинчиов. Гараж 30 ча ханнык баба-рар мааркалаах массына холкутук киирэн туран мнэстэлээх. Кизк-куон, сырдык, сылаас. Шофер-дар сынньаналларыгар, са-биздиссэй үлэлиригар аналлаах костордоох. Бу күнэргэ вентиляторнай система тагылла сылдыар. Ол ситэрилиннээбинэ, гараж бэйэтин суоттаммыт кыам-татынан үлэлиээ. Сага гаражка сабиздиссэйинэн, осыттаах механик К.И. Ко-лосов аһаһа.

П. ОКОНЕШНИКОВ.
СНИМОКАРГА: (үөһээ) гараж ис көстүүтэ; (алла-раа) диспетчер А.Ф. Дья-конова, шофер Н.Н. По-номарев уонна гараж са-биздиссэй К.И. Колосов.
Автор фотолара.

Күһнэ — 117,3 ц үүт

Бээһээ оройуон үрдүнэн 117,3 центнер үүт сыһыа.

Ол иһингэр совхозтарга: Карл Маркс—49,5 центнер, Эрилик Эристини—30,2 центнер, Чу-рапчы—21,4 центнер, Субуруускай—16,2 цен-тир.

Ити аата бээһээ совхозтар 1980 сыйл туһаан-наах күнүсэртинээсэр 63,6 центнеркээн эл-бэх үүтү ыатылар. Кэиники күнэргэ үүтү ылаһы-ны Сылаан уонна Киланки отделениилара бнэ-лэрдик үрдэттирэр.

Кыстык сабаланыаантан совхозтарга барыта 149 сага ныйрэй ылаһыа.

Д. ДЬЯЧКОВСКАЯ.

БЫБЫ САНААТЫН ТОЛОРОН

Миша ого эрдэситтэн техникада олус сыстаас этэ. Иннин үүнүөн-тэ-биининэн өлүө бабарара. Ол баба санаатынан кы-меттанан уол трактористар дурстарыгар киирбитэ. Ону бүтэрээт, тарабуут-үөскээ-бит Арыһалааһар үлэлиин тахсыбыта көмүө уонтан тахса сыа буолла. Киини, билитик төһө да эдэрин иһин, дыно-сэрээтэ Ми-шаан Михайловкитан атын-чык эстаббаттар.

Билгини кэлсир иһибит «Уралчы» совхоз бнир чулуу механизатора М.М. Бархасанов Сакинэн күөх быһаһ күрээр, кыһанын от-мас тыйынттар киик, куруутун бастыһнар ах-сааннарыгар сылдыар.

Бу кыһынны ылыһа күн-эргэ киик Баайага үр-дэтэн «МТЗ-82» тракторы-дан от тыйар. Механиста-гор сылаа-сорууга дьэһкэ: быһыл бадырыһытааһар өссө үчүгэйдик үлэлииргэ.

Ф. ПОПОВ.

Былаан туолла

Фермаартан ордуу үчү-гэй түмүгү Т.В. Софроно-ва салайар «Сыркыс» ком-сомольскай-иччат ферма коллентнаа ситистэ. Мамка хас бнирдик фуражнай ынахтан 1446-тыһ кг үрүк илгэ ылаһыа.

Л. НАХСЫЛОВА.

Старша и үтүө холбоур

тылыгар түрдэ хас бнир-дик фуражнай ынахтан 2548 кг үрүк илгэни ылла. Анна Львовна сага пэ-гилатка бастаны сылыгар ити ситиһинтэн өссө чинэ-тэр бадалаах.

«СО» коор.

Коллектив ситиһинтэ

Карл Маркс аатынан совхоз Мугудайлаабы от-делениетин «Кэкилл» ком-сомольскай-иччат ферма коллектива ааспыт сылга суракнай ынах ахсыттан 1705-тии кг үүтү ыан, бы-лаанын балаача аһарда.

Коллектив ити ситиһин

Энчирэ ипэккэ иитэн

«Чурапчы» совхоз Ки-ликиэтээби отделениетин «Кэкилл» эвентун иччат сүөһүнү корөөчүлээргэ кы-стык ааспыт ыйдарыгар хас бнирдик борооскуну 53,3 кг төлбүтүк бэртээхэй си-тиһинкэлэннэр. Ити график.

Билгини ахса буолан Эри-лик Эристини аатынан сов-хоз Хайахсытлаабы отделе-ниетигар борооску көрүү-түгэр үлэлиибит. Бары ич-чаттар буораммыт үлэ-лииргэ олус көхтөөх.

Фермабытыгар 300-чэ-кэ борооску ла аахпыт. Кыстык устата хас бнир-дик тобуну 115-тии кг тө-лбүтүгэргэ социалистичес-кой эбэлээтэлиститэ бэни ылыммыпыт Билгини гра-фиктынан тутуһан иһэбит. Ааспыт үс ыйга бнир бо-рооску ортоһунан 44,9 кг төлбүтүдэ. Суһууэрбитигэр эбии аһылыгы төһө

ДЬУЛУУРБУТ УЛАХАН

Кыһаларынан тийгик быс-панка снэртэ кыһаныбит.

Үлээ көсүлүүр бнир сү-рүн күүһүнэн социалисти-ческой куоталаһы буолар. Билгини бээбит бнир идэ-лээхтэрибитин—Үгүөлэ уон-на Катит Күөл ыһынык фермаларын коллективта-рын ыһта куоталаһан үлэ-лиибит. Куруук сибээтэхэ, сотору-сотору көрсүһэн үлэбит түмүгүн таһаара олоробут.

Коллективтыгар ком-сомолецтар Александр По-

Звено коллектива күһүн

225 борооскуну тулпуту-тан бнир да энчирэтэ киик.

Исчиилээр партия XXVI съездин көрсө биэс ыйдаа-бы графикариин далай куоһарыга соруһтанан үлэ-лиилэр.

Билгини общ. коор.

Совхозтарыгар бастаатылар

Эрилик Эристини ааты-нан совхоз сылыһытта-рыттан ааспыт сый түмүгү-нэн 80 бизтэн 71 күдуну ылан, үлэхэн сылыгы 99,3 бырыһыанын тыһынаах ил-тэн Петр Егорович Дья-ковскай бастаабы мнэстээ-тэбыста. Оттон омытаах сылыһыт Дмитрий Егоро-вич Васильев кулун делов-ой тахсытын 83,1 быры-һыанга тнэрдэн, тулут сылыһыларын энчирээлээхэ иитэн эмнэ үчүгэй көрдө-рүүлэнэ.

Куоталаһы кыһыһылаах-тара үүмүт сый кыстыгар сылыһыларын кичэллээхтик көрөн-харыйан, ааспыт сый-ласы ситиһинлэрин өссө чингэтэргэ уонна үрдэтэргэ эбэлээтэлиститэ ылымны-лар.

А. В. Никитина «Чурапчы» совхоз

Сылыһылаабы от-делениетигар ыһынык-сыттаабыта сүүрбэттэн тах-са сый буолла. Ол была-һын тухары өлгөм үүтү ыыр.

Киини пяталеткатаабы со-рудаһын өссө атырдаах ыһын 25 күнүгэр толорбу-та. Ааспыт сылга фураж-най ынах ахсыттан 2183 кг үүтү ыан былаанын быда-нынан куоһарда.

Сылаан чулуу ыһыныксыта

Бастык ыһыныксыт пар-тия XXVI съездин көрсө-хкыстык биэс ыйгар бнир-дик ынахтан 477 кг үрүк илгэни ыларга эбэлээтэ-ликтибээлээх. Оттон үс ый-га 381-диик кг ылла.

А. СОФРОНОВА.

Партия XXV съездин

чэһингэр билгини сый бас-таабы киик ыһын былаа-нын олуннуу 23 күнүгэр толорон тийэргэ соруһта-нан бу күнэргэ ударнай үлэ захтатын салгыныбит.

К. АРЖАКОВ,
Звено старшаа.

Куоталаһы кыһыһылаах

тара үүмүт сый кыстыгар сылыһыларын кичэллээхтик көрөн-харыйан, ааспыт сый-ласы ситиһинлэрин өссө чингэтэргэ уонна үрдэтэргэ эбэлээтэлиститэ ылымны-лар.

Е. НИКОНОВА.

ССКП КК партия XXVI съёһигэр Бырайчагы дьүүлэһин, үөрэтти

ИРДЭБИЛИ, ЭППИЭТИНЭИ ҮРДЭТИЭХХЭ

Уон бирикс пятилеткага уонна 1990 сылга дьэри кэмгэ дойдуну экономическай, социальная сайдытын сүрүн туһаайыларын туһунан ССКП КК партия XXVI съёһигэр Бырайчагы Карл Маркс аатынан совхоз рабочайдара, инженернай-техническай үлэһиттэрэ уонна сулууспалаахтара истик биһирэбиллэнэ, үрдүк өрө көтөҕүлүүнэн көрүстүлэр. Бырайчагы дьүүлэһин, үөрэтти совхоз бары отделениеларыгар, үлэ коллективтарыгар активнайдык бара турар. Мунньахтарга тыл эгээччилэр бу сүөгүн суолталаах докумуонга биһиги партиябыт экономическай стратегиятын уонна аграрнай политикатын сүрүн сыаллара норуот олоһун уйгутун үрдэттигэ, личность даһиттар сайдарын ситиһингэ буолалларын астынан туран баһааниллар.

Мин эмиз, кинилэр курдук, Бырайыак бары раздалларын улаханна

кэрэн үөрэтти. Салаатаны тупсары, экономика бары сүһүөхтэригэр хаһаайчыларын талымын үрдэти туһунан Бырайыак XII раздалыгар бэйэм санааларбын хаһаатынан үлэстэнэһин баһарабын.

Ити раздалга «салайы» стилини уонна кыһааларын тупсарган дьэн ыйыллар. Итинэн сибээстээн салайар кадрдар уонна специалисттар соруодаһаммыт дьыала иһин, үлэ бүтэһиттээх түмүктэри иһин, норуот хаһаайчыбатын сайыннары былааннара туолууларын, директивнай органнар уураахтарын, дьаһалларын мөккүөрэ суох толоруу иһин, госуодарстванай уонна плановай дьэссипилиниэни халбаһа суох туһуу иһин сирэй эппиэттэһэрин үрдэтин соруга туруорулуна. Туох да кистээ суох, бу көрдөбүл ааспыт өттүгэр биһиги оройуонмутугар, совхозпутугар да өттэ суох толоруллан кэлэ. Оройуон, совхоз салааларын уураахтара, дьаһаллара тус

лан иһинлэригэр мистээгэ ирдэбил, контуруола итээс. Онон сорох орто сүһүөх салайар кадрдар, специалисттар туруоруллубут үчөөстөрүгэр сирэй эппиэттэһэрэ үрдэтиллэ иһик. Ол өхсүүтүгэр онус пятилеткага оройуонга сүөһү интитини уонна сир аһаһуутун бородуукталарын оноруу уонна собо-туопкалаһын былааннара толоруллубатылар. «Сельхозтехника» холбоһуга совхозтары маадалаах сиппэас чөөстөрүнэн кыһаан хаачыһыта, оройуон хаачыһыбатын тупсарбата, сүөһү интитини ыарахан үлэлэрин механизациялааһынга совхозтарга күттүөнкээхтик көмөлөспөтө. Эт-үүт комбинация мистээстээн пуукинара бородууксуйа хаачыһыбата үрдүк уонна харалыһыта үчүгэй буолуутун ситиһтилэр. Оттон «Якутсельстрой» мөхүсөөтө уонна «Якутколхозстрой» тутар-таһар үчөөстөга совхозтарга былааннаах үлэлэрин снл өхсүн тосон иһэллэр.

Көрдөбүл ситэтэ суоһуттан, эппиэттэһэс наһааныттан оройуон хаһаайчыбаларыгар, ол иһингэр биһиги Карл Маркс аатынан совхозпутугар эмиз, үгүс специалисттар командинэһэ бардахтарына

онус пятилетка сүрүн түмүктэрин уонна кэлэр биэс сылга итинэн чугаһаһы уон сылга дьэри кэмгэ дойдуну норуотун хаһаайчыбатын сайдытын кэс-киллэрин бырайыагы иһилин билһиннэрдэ.

ЧУРАПЧЫ. Промкомбинат рабочайдара партия Кини Комитетин сьээкэ Бырайыагы улаханнак сьээгэрэн үөрэтэллэр.

Бу докумуонга пропаганда, райплан председателэ П. Г. Кирилин хаһы-үйэ икки занятиены ыйта. Онон үлэ дьонно ааспыт пятилетка түмүктэрин уонна уон бирикс пятилеткага дойдуну үүнүүтүн сайдытын сөбүмэр кэс-киллэрин туһунан лекция

КЫҤЫҤЫ АГРОНОМИЧЕСКАЯ ДЬАҤАЛЛАР

Савски ыйыга бэлэмниини үлэлэр ыйыгы агрономическай дьаһаллара олус быһаардылынылар. «Хар халыһабытын» (31—32 см) үрдүнөн соруоттар-га хаары кэлмистик чингизтин ханна дьэһаны мыйылла иһик.

Ааспыт сайын курааннаан баһыналар, ходоһеһар олус куурдулар-хаттылар сир 35—40 см дьирингэ тийэ таммах дьэ сиигэ суох. Онон баһына-га хаары тохотуу, сик иһин өхсүү быйыл ханна хамгытаһаар дьэһаны күөс-кыһааһаар. Мантан савс оройуон совхозтара 3000 гектардаах баһынага, 6000 гектардаах ходоһага хаары чингизтээхтэр. Бу күннэргэ Карл Маркс аатынан совхоз үс интон ураты совхозтар иһилин тракторнай агрогеттары хаары чингизтигэ туруоруохтаахтар. Сорохтор хаары чингизтэр онугар типтэргэ сананаллара төрдүттэн сыйа.

Ордук улаханнак ноһуому баһынага талымы быһаардыбыт. Кыһыгы ый-дэргэ 18 тнн тонна органической уоһураа талыһахтаах. Билигинги туруунан баһа-суоһа 1124 тонна ноһуом талыһына. Ити үлэ «Сельхозхимия» 3. Карл Маркс аатынан, Эрлик Эрстиин аатынан совхозтар түүртүү, Субуруускай аатынан, «Чурапчы» совхозтар үстүү тракторы бу күннэргэ уталыһанна үлэ туруоруохтаахтар.

Ноһуому, туох ханнак инни, хортуоппуй, оһу-туот баһыналарыгар талыһаһахтаах. Хортуоппуй баһынагыгар гектар иһин 50 тонна, оһурут сиргэр 60 тонна ноһуом члэриллихтээх. Сүөһү айыһыга буолар культура-ар үүннэриллэр баһына-оһыгар ноһуому талыһа эмиз булгучулаах. Дьэ-һинэ, баһынага курсуй-бут ноһуом наада. Ол эрээр, билигин туруу-нан, баһаахтаат тута таһаарга күһэһинибит. Уружу сылларга сорох от-делениелэр общественнай отоннор ноһуомнарын баһаахтааттат эһилэр, ноһуому да баһынага кэм-чтик киллэрэллэр. Быйыл итиник быйы туһуулуо суохтаах.

Итиниктин, «Сельхозхи-

мия» холбоһуга тэриллибитинэн, баһынага кур-кини эрэ киллэрин ма-дуйулуоһа. Ити аата баһылыттан саһалаан об-щественнай хотоннор ноһуомнарын үрдүк, кураан-на, аһаас сирдэргэ мун-нуохтаахпыт. Итиник сир-мийылла иһик.

Ааспыт сайын кураан-наан баһыналар, ходоһе-һар олус куурдулар-хаттылар сир 35—40 см дьирингэ тийэ таммах дьэ сиигэ суох. Онон баһына-га хаары тохотуу, сик иһин өхсүү быйыл ханна хамгытаһаар дьэһаны күөс-кыһааһаар. Мантан савс оройуон совхозтара 3000 гектардаах баһынага, 6000 гектардаах ходоһага хаары чингизтээхтэр. Бу күннэргэ Карл Маркс аатынан совхоз үс интон ураты совхозтар иһилин тракторнай агрогеттары хаары чингизтигэ туруоруохтаахтар. Сорохтор хаары чингизтэр онугар типтэргэ сананаллара төрдүттэн сыйа.

Ордук улаханнак ноһуому баһынага талымы быһаардыбыт. Кыһыгы ый-дэргэ 18 тнн тонна органической уоһураа талыһахтаах. Билигинги туруунан баһа-суоһа 1124 тонна ноһуом талыһына. Ити үлэ «Сельхозхимия» 3. Карл Маркс аатынан, Эрлик Эрстиин аатынан совхозтар түүртүү, Субуруускай аатынан, «Чурапчы» совхозтар үстүү тракторы бу күннэргэ уталыһанна үлэ туруоруохтаахтар.

Ноһуому, туох ханнак инни, хортуоппуй, оһу-туот баһыналарыгар талыһаһахтаах. Хортуоппуй баһынагыгар гектар иһин 50 тонна, оһурут сиргэр 60 тонна ноһуом члэриллихтээх. Сүөһү айыһыга буолар культура-ар үүннэриллэр баһына-оһыгар ноһуому талыһа эмиз булгучулаах. Дьэ-һинэ, баһынага курсуй-бут ноһуом наада. Ол эрээр, билигин туруу-нан, баһаахтаат тута таһаарга күһэһинибит. Уружу сылларга сорох от-делениелэр общественнай отоннор ноһуомнарын баһаахтааттат эһилэр, ноһуому да баһынага кэм-чтик киллэрэллэр. Быйыл итиник быйы туһуулуо суохтаах.

Итиниктин, «Сельхозхи-

Оройуон бары совхозтарыгар, тэрлэтэлэригэр, учредениеларыгар бу күннэргэ үлэһиттэр «1981—1985 сылларга уонна 1990 сылга дьэри кэмгэ ССРС экономическай уонна социальная сайдытын сүрүн туһаайыларын дьэн ССКП КК партия XXVI съёһигэр Бырайыагы улахан интэрисстээхтик үөрэтэллэр.

ХОПТОБО. Эрлик Эрстиин аатынан совхозтааһы партиянай тэрлэтэ Г. И. Адамов пропагандаһа ССКП ис уонна тас политикатын үөрэтэр куруһуоһун иһтээччилэрэ Кини Комитет Бырайыагы тэрээһиннээхтик, активнайдык үөрэтэллэр. Бастагы занятиёга пропагандист Сүрүн туһаайылартан «1976—1980 сылларга экономика сайдытын уонна норуот олоһун уйгута үүнүүтүн сүрүн түмүктэрэ» уонна «1981—1985 сылларга уонна 1990 сылга дьэри кэмгэ дойдуну экономическай уонна социальная сайдытын сүрүн со-

онон сорох орто сүһүөх салайар кадрдар, специалисттар туруоруллубут үчөөстөрүгэр сирэй эппиэттэһэрэ үрдэтиллэ иһик. Ол өхсүүтүгэр онус пятилеткага оройуонга сүөһү интитини уонна сир аһаһуутун бородуукталарын оноруу уонна собо-туопкалаһын былааннара толоруллубатылар. «Сельхозтехника» холбоһуга совхозтары маадалаах сиппэас чөөстөрүнэн кыһаан хаачыһыта, оройуон хаачыһыбатын тупсарбата, сүөһү интитини ыарахан үлэлэрин механизациялааһынга совхозтарга күттүөнкээхтик көмөлөспөтө. Эт-үүт комбинация мистээстээн пуукинара бородууксуйа хаачыһыбата үрдүк уонна харалыһыта үчүгэй буолуутун ситиһтилэр. Оттон «Якутсельстрой» мөхүсөөтө уонна «Якутколхозстрой» тутар-таһар үчөөстөга совхозтарга былааннаах үлэлэрин снл өхсүн тосон иһэллэр.

Мин санаабар, Бырайыак бу раздалы иһаан-иһээни дьүүлэһини тэркээр, сн-ка көрдөбүллэргэ сөп түбэһиннэрэн салайы стилини тосту тупсарар, толоруу дьэссипилиниэти салгыы бөһөгөтөр наада этэ. Быйыта, салайааччы-ин-тээччк, специалист прои-зводство технолога-коман-дира буоллаһына эрэ, иһилэр оруоллара үрдэти-линнээһинэ эрэ ситиһи-лээхтик үлэһик, билигин-кэм үрдүн көрдөбүллэригэр толору эппиэттир хьах-таахтар.

Я. ТРОФИМОВ, профсоюз рабочонун председателэ.

УЛАХАН ИНТЭРИЭСТЭЭХТИК

руктара» дьэн раздалларга карэхсэбиллээх басиэдэлэри оһордо. Куруһуок иһтээччилэрэ элбэх мунаарар, снэ өйдүү иһик болпуруостарын чуолнайдаатылар.

СЫЛАҢ. «Чурапчы» совхоз иһик аппаратын үлэһиттэрэ быйыл экономическай билин төрүттэрин үөрэтэллэр.

Манна ССКП КК партия XXVI съёһигэр Бырайыагар бастагы занятиены совхоз парткомун секретарэ М. С. Леонтьева ыйта. Кини политшкола иһтээччилэригэр

киллэрин бырайыагы иһилин билһиннэрдэ.

ЧУРАПЧЫ. Промкомбинат рабочайдара партия Кини Комитетин сьээкэ Бырайыагы улаханнак сьээгэрэн үөрэтэллэр.

Бу докумуонга пропаганда, райплан председателэ П. Г. Кирилин хаһы-үйэ икки занятиены ыйта. Онон үлэ дьонно ааспыт пятилетка түмүктэрин уонна уон бирикс пятилеткага дойдуну үүнүүтүн сайдытын сөбүмэр кэс-киллэрин туһунан лекция

Килэҥки. Снахтааһы партиянай тэрлэтэ коммунистарын уонна олохтоох активы түмэр ССКП ис уонна тас политикатын болпуруостарын үөрэтэр политшколага быйыл 20-чэ иһи дьэриктанар. Манна Кытаанах орто оскуолатын учуутала Иннокентий Иннокентьевич Коржин пропагандаһымыр.

Политшкола иһтээччилэрэ бу күннэргэ онус пятилеткага уонна чугаһаһы уон сылга дьэри кэмгэ дойдуну экономическай уонна социальная сайдытын сүрүн туһаайыларын бар-кэ астынан туран үөрэтэллэр.

И. НЕУСТРОЕВ.

Сибээс үзелын рабочайдара уонна сулууспалаахтара уон бирикс пятилеткага уонна 1990 сылга дьэри кэмгэ дойдуну экономическай уонна социальная сайдытын сүрүн туһаайыларын туһунан ССКП КК партия XXVI съёһигэр Бырайыагы бэйэлэрин прои-зводственной чилиһиннэрэ ити докумуону үөрэттигэ киирдилэр. Эһиги бу сымонка пропагандист Е. И. Габышев начальнай политшкола үчөөртөөх занятиетыгар Кини Комитет Бырайыагы үөрэтэ турарын көрүбүт. П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Уобаластааһы XXXII партиянай конференция делегаттара

Бүгүһү түбүктэр — сарсыһы түмүктэр

Сир үлэһит кьэргэтэр. Карл Маркс аатынан совхоз үчүгэй үлэһити рас-лу-блиһага биллибитэ бу-үлэһит дьон чэрдээх иһи-лэринэн ситиһиллибит тү-мүк. Хас биридин сыйла-ра-ыаннаһыт, тракто-рист, биригэһикер көмүс көлөһүннэрэ. Ситиһин аһа-дас эт-хаан сырелеах үлэ-тэ буолбатах, бу — сн-саны көрдөһүн, мөккүөр. Сүө-

һүттэн ыһыллар бородуу-суйа иһаһаах. Того? Хен-нык баһарар үлэни баһа-рына салайааччы кэс-ки-лээхтик, кьэһик көрөн үлэһик дьэ-бура улахан суолталаах. Оттон бу сов-хозка ону баһаарар гутаах дьэоннортон биригэһи-кэн совхоз кылабынай зоотехнигы эбэһинэһин толороочу М. Л. Колесова буолар.

Кини манна 1977 снл-лааһа селекционер-зоо-технигынан кэлбитэ. Ма-рина Львова үлэтин урук-ку өттүгэр улахан болго-моһо ыһыллыбатах салаа-тан—сүөһү боруодатын тупсарыттан саһалаахта. Ол кэмтэн ыла совхозка үс сиргэ бестейваннай ле-бориканар бу үлэһэн дьэ-риктанар буолдулар. Сүөһү төрдүн-уһун баһаараллар.

В. ЕРМОЛАЕВ, тьа хаһаайчыбатын управлениотын кылабынай агронома.

Народнай хонтуруол страницата

ДЬОН-СЭРГЭ КЫРАБЫ ХАРАБЫНАН

ЭРИДИК ЭРИСТИН аэтынан совхоз специалистар проэктоводо үлэ сага ньмаларын уонна наука ситиһилэрин олохтообунка кэкиэ үлэлэри ыталлар. Кэли сылларга биригээдэнэн үлэлээһин үчүгэй түмүктэрдээх буолла. Ыччег сүөһүнү Катит Күөлгэ звенонан көрүү олохтоонно. Быйылгы кыстыкка онно 300-чэки борооскуму арыс киһи интэр. Сүөсүһүттэр бэйэ бэйэлэрин солбуйсан хардарыта сынньанан үлэлииллэр. Огкорон таһаарынан үлэ төлөбүрэ чуолкайдик аабылар. Сүөһүнү көрүү харайы да биллэ тупсарылына. Кыстык ааспыт үс ыйыгар хас биридди борооску 44,9 кг төлөһүтүлүнэ. Ити курдук Чамыр Ыстааһар, Нуотараба, Мэкиригэ, Халааныга барыта 31 рабочай звенонан үлэлир.

Хартуоппуй үүннэрингэ бастааннай звено тэриллэн кэли сылларга үлэ биллэрдик сэргэхсийдэ. Ааспыт сайын гектар ахсыттан 80 центнер үүнүү ылыдан, былаан аһарылыбыта, 1 центнер хартуоппуй бэйэбэ турар сыаната 2 солк. 24 харчынан чэпчэтининэ.

Сылгыны көрүү эмэ звенонан тэриллэр. Онус пятилетка бастааны түөрт

сылгыгар бу салаа совхозка 152 тыһ. солк. ыраас барыһы биэрбитэ. Бүөс сылга 81 тонна сылгы этэ былааны таһынан атыыланна. Хадаарга сиилэһи угар механизированнай звено ааспыт сайын 350 тонна сүөһүннээх аһылыгы саботуопкалаата. Хоптоһоо оҕ мээкэтэни бэлэмнэр

СПЕЦИАЛИСТАРЫ КЫТАРЫ КҮҮНЭТЭ ҮЛЭЛИЭХХЭ

голору механизациялаах звено бородууксуйа бэйэбэ турар сыанатык чэпчэтиктэн 17 тыһ. солк. барыһы биэрдэ.

Совхоз кылаабынай инженер-механика А. Е. Кириллин айар былаанын үк сүн олоххо киллэрини ситиһэр. Ол курдук, бурдук ысчылаатыгар активнай вентиляцияны киллэрик, ормюһүннүүр мастерскойга трактор аһылыгын аппараттарын стэндэтэ, скароннай агрегаттары тутуу, хотон уутун көсүһүнүн обороторуу, техническэй көрүүкү тэрийки, механизатордар квалификацияларын үрдэтти—барыта былааннаахтык ытыллар.

Кылаабынай экономист Н. П. Терасов айар былаанын совхоз производ

ственной былааныгар олобуран огостор. Салаа үлэлэргэ көһөйүстүбанныах сөөн киллэриллэбит курдук. Ол эрэри эвеколар, биригээдэлэр, үлэлэригэр сөп түбэһинкэрэн расценкалар, нуормалар оҕоһулубат буоланнар киһи көдүүһэ өссө да кыра. Специалистары кытта үлэ

ситэтэ суох, минилэр оруоллара эрайиллэрин курдук үрдэттиллэ илик. Специалистар айар былааннарын толорууларыгар көмөлөһүү, усулуобуйаны тэрийки, хонтуруол мөлтөх. Былааннар сорохторо эрэ бигэр гэттиллэлэр. Специалистар оҕуоттарын исти сэдэх, былааннарын толорууларыгар бэрэбиркэлэр ытыллыбаттар. Ити иһин совхоз директора таб. Сергеев С. И. соторулаабыта оройуоннаабы партинай актив муньаһар сизрдээх сытыи критикага тардыллан турар.

Совхозка сүөһүнигиин ыраахан үлэлэрин механизациялааһын былаанык ытыллар. Ыназы механической ыһын сүрүннээн сайыагы кэмгэ киллэрил

лэ сатыыр эрэри, онтон совхоз биллэр-көстөр көдүүһү ылбат. Нонуому ыраастаһын 21,3 бырыһыан, сүөһүнү аһатын 10,1 бырыһыан, уулатын 23,4 бырыһыан эрэ механизацияланна. Сөптөөх тэрийэр үлэ суоһуттан таһылыбыт де механиканизациялаахтуулаанылыбаттар, болдьохторун иһинэ алдыаначчэһэнэн хааллар. Бу көһөйүстүбэга племенной үлэ билгин даһаны атаһар тура илик.

Үөһэ этилибиттэртэн, ааспыт партинай актив муньаһыттан совхоз салалтата быһаччы түмүктэри огостон тыа көһөйүстүбатын специалистарын кытта үлэни тосту тупсарара, минилэр производствоба бастык опыты уонна наука ситиһилэрин олохтообунка оруолларын салгы үрдэтэрэ эрайиллэр.

Специалист айар былаана—бу производствоба саһаны, бастыгы олохтообун бир дьонуннаах көрүгэ. Ол иһин көһөйүстүбанныа салаһааччылар, партинай уонна профсоюзнай тэрийтэлэр ити былааннар туһууларыгар специалистарга күннэтэ көмөлөһүөхтээхтэр, көрдөбүлү күүһүрдүөхтээхтэр.

И. КЫНАКИТОВ, народная хонтуруол комитетын инспектора.

НУОРМА БУЛГУЧЧУ ТУТУҤУЛЛУОХТААХ

Норус доруобуйатын харыстабылыгар государство элбэх үбү биэрэр. Ити үбү сөптөөхтүн бэйэтин аһынан туһаныи эмэ тэрийтэлэрин салаһааччыларын мүччүрүйбэт эбээһинэстэрэ.

Холобур, аһы-үөлү аһылаһыи, ороскуоттааһын күннэтэ хонтуруолга ытыллыахтаах. Эмтир-санитарнай холбоһук иһинээби народнай хонтуруол группата ол курдук туберкулезнай диспансерга ыарыһахтары аһылыктарынан нуорматын тутуһуу туругун бэрэбиркэлээтэ.

Манна күнгэ түөртэ аһа-таллар. Аскерүгэ араһынан калорийнаһынан олохтооммут нуормага сөп түбэһэр. Балдыааччылар аһылык мөлтөсүн туһунан үгсүбэттэр.

Ол эрэри куһа уонна остолобуой иһитинэн-көмүһүнэн, атын да инвентардарынан ситэ хааччылыбатах. Остуоллар, олоппостор тийбэттэр, олус эргэрибэттэр. Ордук улахан итээһинэ админстрация менону хонтуруолаабатыга буолар. Ыарыһахтарга бэриллэр бородуунталары уонна бүлүүдэлэри хонтуруолунай ыһааны ытыллыбат. Куһаа аһаһын да суох. Ол түмүгэр атырдыах уонна аһынны ыйдарса 1897 солк. аһылыкка аһары ороскуоттаммыт. Кладовщик А. М. Павлова иһини комиссиянай эт таппитин курдук быһаарар. Оттон бэрэбиркэ көрдөрүөнэн, ити ыйдарга комиссиянай

эт аһылыгылыбатах, арыи уонна эт аһары ороскуоттаммыттар. Кладовщик бородуунтаны поварга ыһаан туттурбат. Оттон харах хоһоһуна халбархайа биллэр. Ону соһуччу ытылыбыт инвентаризацияга аһылыкка 39 солк. 12 харчы итээс, 34 солк. 74 харчы ордук ороскуоттаммыта көстүбүтэ да туоһулуур.

Кладовщик бородуунтаны менюга сөп түбэһинкэрэн биэрэр. Биридди ыарыһаха тиксэр нуорма тутуһулар. Ол эрэри ити аһылыктан врачтеры, фельдшердэри таһынан техникаскэй үлэһиттэр эмэ аһыыллар. Ол курдук, сестралер уонна кофегардар кун аһы түөртэ аһыыллар. Иһиннэхэ бухгалтерия киһилэр хамнастарыттан ыйга бизестни солкуобейы тутар. Ити, биллэн турар олус кыра.

Комитет бу болпуруоһу көрөн баран туберкулезнай диспансер кылаабынай врач А. В. Поповага, киһи остолобуой үлэтин тупсарарга эрэннэритин болгомтоһо ылан туран, ыйыи онордо уонна таһаарылыбыт итээстэри туоратыыга суһал дьаһаллары ыларыгар соруудахтаага, ыарыһахтар аһылыктары аһары ороскуоттаан финанскай дьисциплинаи кэспитин иһини кладовщик А. М. Павлова үлэтигар өссө төгүл бэрэбиркэни ыһтарга эмтир-санитарнай холбоһук администрацията эбээһинэстэнэ.

С. ЧИЧИГИНДРОВ.

Народнай хонтуруол Хабахсытаабы группата фельдшерскэй-акушерскэй пуун, интернат үлэлэрин туругун, оскуолаба ити аһылыгы тэрийкини бэрэбиркэлээтэ. Маны тэнэ

Итэвэстэри туоратар иһин

фермаларга үлэ режимин тутуһуу, общественной бэрээдэк болпуруостарыгар үстүү төгүл рейдэ огорон, көстүбүт итэвэстэр тустарынан ыспираал

кы суруйда, туһаннаах салаһааччылары дьаһал ыһаалларыгар соруудахтаага. Көчөгөрдөр уонна гарам үлэһиттэрин үлэлэрин бэрэбиркэлээи үлэ дьисси

плектиэтин куруубайдык көһөччилэри, арыгыһыттары Чыһылгана дьэн истинэ көһөһүтүгар сытыи критикага тарта.

П. АЛЕКСЕЕВ, группа председателэ.

КОМИТЕКНА ЭППИЭТТИИЛЭР

1980 снл алтынньысыгар народнай хонтуруол оройуон аһы комитетэ оройуон советтарыгар таһыианы харайыыга уонна туһаныи а улахан итэвэстэр таһаарылаһытытарын туһунан болпуруобу көрбүтэ. Инвентаризэй сулууһалартан сөптөөх ирдэбилии сир-рботохторун, техниканы көрүүкү-харайыиыи маһаһаһыттарын иһин Карл Маркс аһыиан совхоз директоры Е. Е. Васильев уонна Чурапчыи совхоз директорын солбуйааччы М. М. Кирилийи кытаанах сэмээ тардылаһытытара.

Бу күннэргэ народнай хонтуруол комитетыгар «Чурапчыи» совхоз кылаабынай инженерэ **Ф. А. ТИ-**

мофеев маһык запкати ыһыта: «Сыһаһтан ураты ол өлүһүнөлөргө бээр техника, о удараһеиной стэндэрига сөп түбэһэр сына карзалииона Хаарбох тиһир, туһаһтан таһыыбыт эрайиыи эр чэмэһитинүлэр. 53 тыһа итэвэһе тиһир Адараһа бастээх уонна Нероһири базаларыгар тутта-раһыкка Мыһадаһаһыиан эргэбит өлөһи аһы таһа сылабыты»

эр Матрис аһыиан сөһүтэ итэвэһинай инженерэ Г. Н. Баби биллэрэринэн, совхоз инвентаризэй сулууһата таһыианы көрүүкү харайыыга дьаһаллар былааннарын онордо. Омо көсө отделение ааһы биридди тупсарыи площадкала

ры огорарга, бу болпуруоска сылаа комитэ отделение-р механиктарыиини формацияларын итэргэ, эскилааттарга сөлпөөс чөһөстэри ыһтаанахтык үчүөттүүргэ, биридди трактордарыиыи, автомашиналарынан киһигэлэри аһарга былаанаммыт.

Эридик Эристин аатын совхоз сизмээт анһан ууруммут. 179 тонна хартуоппуй туругар бэрэбиркэ ытылылына. Подвал уонна хартуоппуй уопсай туруктара үчүгэй. Ол ыһаах баран температура 4—5 ыһаадык сылаас. Маһы сөптөөх нуорматыгар түһэрэргэ этии оҕоһулуиуна дизн народнай хонтуруол группатын председателэ Т. Д. Сокольников биллэрдэ.

кой билли төрүттэрин үөрдэтэр политшколага пропагандаһытыр. «Знание» общештао маһыагы сүһүөхтэ, рилэтэтин председателэ. Оройуоннаабы партинай тэриктэ ревизионнай комиссиятын чилиһинэ. Сельсовет депутаты. Үлэээ бэриинилээх буолуу киһи бир бастык хаачыстыбата. Ол иһин Мария Колесованы оройуон коммунистара бэйэлэрин представительриттэн бирдэстэриинэн аһаан уобаластаабы XXXII партинай конференцияда делегатынан таһытытара.

Е. КАЖЕНКИНА.

ийэ буолар сүөһүлэри иһинчэһэллэр, о.д.а. кэскиллээх үлэлэри ыталлар. Зоотехники үгүс муньахтарга совхозка искусственной сизмэлээһини туругун тупсарар туһунан туруорсубуота. Ол эрэри, киһи бэйэтэ этэрин курдук, билгин даһаны бу үлэ лаппа тубуста диир кыах суох. Бахсыга уонна Мугудайга сизмэин тээрди киһайтарбат, база да мөлтөх.

Урадук квалификациялаах специалист сүөһү иһитиһегэр фермалары механизациялаһын, типовой, тупсарыи оҕоһуулаах хотенино-

ГРУППА ҮЛЭТИИ КӨДЬҮҮНЭ

Эт-үүт комбинатыгар үгүс киһи үлэлир. Хас биридди эрэ ханнаык баһарар үлэһит курдук, эбээһинэстэриин толорууларыгар күннэтэ араас ыарахаттары, үүстүтэри көрсөллөр. Ол ыһаһаларын быһаартара охсоору администрацияга салаһылаһыиалары, үгүс үлэри киллэрэллэр. Комбинат иһинээби народнай хонтуруол группата администрация олору көйдөх быһааран иһэрин бэрэбиркэлээбитэ.

Дьыала берүкүтэ суох буолан бэрэбиртэ. Биллэрин курдук, үлэһиттэр суруктарыгар сыһыан, туох ханнаы иһиннэ, регистрационнай сурунаалтан көстөр. Комбинат администрацията буста.

уһун кэмгэ иһиники сурунаала суох олорбута уонна оһу дьэ сага олохтоон эрэра көстүбүтэ. Омо даһаһа үгсүү, көрдөһүү киһи-битэ эрэ бэлкэтаммит, көй-дөх быһаарылаһыыта эбэтэр өкөөсгаммыта билли-бат этэ.

Директор А. И. Малышев үгсүүлэри, көрдөһүүлэри быһаарыыга наһаа бикр күнүл чопчу чааһы болдьооботох. Оһон үлэ бириэмэтин үгүстүк халтайга сүтэрибит.

Группа комбинат администрациятыгар ити итэвэстэри туоратарыгар сөптөөх ыйылыгы огорбута. Ол түмүгэр үлэһиттэр суруктарыгар сыһыан лаппа туһуулаһыианна буста.

Биһиҥа иһитинэ да аһын болпуруостарга, холобур, үлэ хаамыһытыгар, үлэ бириэмэтин тутуһулуутугар, үһ-харчы ороскуоттаһыиытыгар, производственной объектар туруктарыгар бэрэбиркэлэри, рейдэлэри быһаарыиан утумнаахтык ыһтабыт. Олорго көстүбүт итэвэстэр тутта туоратылаһалларыи ситиһэ сатыыбыт. Үлэбит көдүүһэ—итиннэ.

Е. МАРКОВ, группа председателэ.

СНИМОНКА: народнай хонтуруол группата уочараттаах бэрэбиркэ түмүгүн дьүүллэһэр. Иһитинэриини группа председателэ Е. А. Марков огорор. П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Комментатор колонкалара

СОЛУОК ТУТУЛЛУБУТТАРЫ БОСХОЛУУРУ КИМ ТУОРАЙДЫРЫЙ?

Сага дьылга Урум дьыа аан бастаагы тас политическай хардыларыттан биирдэстэринэн Иранга солуок тутуллубуттар тустарынан болпуруска куруубайдык дьордойуута буолла. Туораан эрэр Картер администратията Тегеранга, дьык иһэ, тойомсуйбута: икки нэдиэлэ иһинэн солуок тутуллубуттары босхолуу охсору моддуй-бута.

Онтон атын буоллабына, Америка бэчээттигэн кестөрүмэн, Иран Вашингтон осса мырыктаах моддуйурдарын көрсүөбү. АХШ президентин поһугар тохсунньу ертотугар иккиэхтээх Р. Рейган субэһиттэрэ мөккүөр байыаннай суолунан быһаарыллар кыһа эмиз баарын мэлдэспэттэр. Оттон «Нью-Йорк таймс» хэһиэт, ханык да кэтэмэрдэйдэһинэ суох, сүһаллык Иран портарын мианалы охсорго уонна Персидскай хоמו оройуонугар сага американскай куттуур куттэри быраарга этэр.

Вашингтон ити курдук абытайдык өбөрөр Ираныи президентствотын кырдыктаах көрдөбуллэрин санаан кэлиэххэ. Тегеран, бастаан туран, Хилбоһуктаох Штаттар кини дойдутун иэ дьыалаларыгар орослоһу туһунан эрэннэрэрин, Иран туттулла сылдыар үбүттэн 8—13 миллиард доллар суумалаабы бэйэтин баннарыгар тоһором бобуутун көтүрэрин, Иранга шах уонна кини кэргэттэрэ халаабыт байдарын-дуолларын тэннөрүүн моддуй-бар.

Иран, Вашингтон суоһур-баныытыттан толлубакка туран, Вашингтон ити мө-

дуйуута сөптөөх эппиэти биирэрин угагыттыгына Иран өттүн ордук кытаанак позицияны тутуһарга, солуок тутуллубуттары суут кинигэр туруорарга күһэ-йиһэ дьыл иһитиннэрдэ. Ислам сөһүөннэригар олобуран, кинилэри үспүйүөн-иһэһиктэ буруйдаан өлө-рөр биирингэбэри таһаарыахха эмнэ сөп. «Суут итинник процеһа,—диэбитэ Иран радиота,—американскай империализм атын дойдулар дьыалаларыгар сөөһүүтүн саралыи тар-дыһа. АХШ тас дойдулар-даабы посольстволара күчүмээйдэргэ түбэһиэхтэрэ, тобо диэтэххэ, ити посоль-стволар заговордар уонна үспүйүөннэһиннэр уйала-рыннан буолаллар. Америка кыһа уонна аата-суола ха-һаһытааһар да күүскэ хараардыллыабын.

Итинник түбэлтэбэ Америка Иранга туруорбу: моддуйууга балаһыанньаны уустугурдуон эрэ сөп. Оно-чакчылар Холбоһуктаох Штаттар солуок туту-лубуттары босхолуур итэ-риэстэрэ суоһун, ити про-блеманы Ираны утары эг-рессияга итиннэ заговор-дарга сылгах онгостор эрэ санаалаахтарын ырылхай-дык көрдөрөллөр. «Ити болпуруска бэйэтик дьа-һыларынан АХШ аан дой-ду общественноһын өйүн-санаатын булжуйарга сору-нар,—диэбитэ Иран пре-мьер-министрэ М. А. Рад-жаһ.—Билигин Холбоһук-таох Штаттар бэйэлэрин Ираны утары сэрин актив-най кыттылаабын быһыы-тынан ордук аһаастык би-линнэхтэрэн.

С. КУЛИК, ССТА ырытааччыта.

Норуот туттар табаардара

НОВГОРОДСКАЯ УОБА-ЛАС. Араас быһыылаах-таһаалаах, иккэ даһаны, мыраһас даһаны иһтээх термостер Маловишерскай-даабы өстүөкүлэ заводун коллесткаа норуот икки-ник туттуутугар амаан оно-рон таһаарар сүрүн табаарынан буолаллар. Пред-грятне ити оһоһуктары бэлэмнэһин кээһини сыл-тан сыл улаатыһаран иһэр. 1981 сылга термос-тары онгортон таһаарыи 12 бырыһамынан элбэткилэ-рэ көрүллэр.

СНИМОНКА: завод үлэ-һитэ Наталья Григорьева 0,17 гир иһтээх сага тер-мостары көрдөрөр. Ити-лэр өһө аһылыгыи хара-ларга табыгастаахтар.

А. ОВЧИННИКОВ фотота. ССТА фотохрониката.

КҮӨХ ОЙУУРДУУН ДОБОРДОҕУН!

Ойуур харыстабылыи Тааттагазы оперативнай аһааотделениета икки оро-йуон—Александрскай уонна Чурапчы — территорияла-рын уот баһаарыттан ха-рыстыыр аналлаах. Аһа-отделение ким баһалаабы үлэһэ ылар. Парашютист-пожарник буолуон баһа-лаахтар 18-төн 30-гэр дьэ-ри сөһөстөөх. 8 ыһаастан иһтээһэ суох үөрэхтээх, доруобуйаларыи туругун туһунан медицинскэй ыһы-раапкалаах буолуохтааһар. Сайбыһыанньалар Ыһык Куөлгэ аһааотделение аа-дырыһыгар эбэтэр Чурап-чы лескоһугар ыһыллаллар. Аһааотделение составы-гар ыһыллыбыттар үс ый-даа бэлэмнэһини курска үөрэнэллэр. Кинилэр өһө топографияны, ойуур ба-һаарын умуруоруу ыһыма-ларын, техникаһын, өһө туттуулар араас средства-лары, о.д.а. билсэхтээх, парашютунан ыһтанарга эрчиллэллэр.

Үлэһиннэргэ анал таһас барыллар. Парашютист-по-жарник үлэһэ ыһааһын быһыытынан кинилэргэ чаһаһиннар көрүллэллэр. Ол курдук, сылга үс-түөрт ыйдаах уолпусканын туһа-һаллар, өһө парашютунан хас ыһааны аһын биир-дик, 15-тэн элбэхтик ыс-теммыттарга иһкилии хо-нук эһин аһыллар. Баһа-рыи умуруора барааччы-ларга командировочнай тө-лөнөр, дэлби тэптэрээччи-лэргэ уонна маһы эрбээч-чилэргэ эһин хамнас кө-рүллэр. АН-2 самолёттан сыл устата 12 ыһааныи сиһорбууттарга биир сыл-лаабы үлэһэрии стаһа баһа-тарар сылга, оттон АН-24 самолёттан итичкэ ыһа-ныныи онгорбууттар биир сыллара иккигэ таһнаһар. Парашютунан хас биирди иһыттан көрөн 7 солк. 50 харчытан 17 солк. 50 харчыга дьэри хамнас тө-лөнөр, парашютист-пожар-ник хамнаһын оһада—ый-га 90 солкуобай.

Үс-түөрт, онтон элбэх иһи баар буоллабына Чу-рапчыга туспа бөлөх тэ-риллиһи сөп.

Баһалаахтар күөх ойууру харыстааччылар этэрээтэ-рингэр кэллэ.

Р. МУБАРАКШИН, аһааотделение начальнига.

Редакция почтатыттан

МАХТАНАБЫН

Сэттиннигэ олорор дьыабит умайан улахан ыһаалаабы ыһалларбыл-пыт. Бу ыһааһан күмү-түгэр биир дойдубаах тарбыт, чакырдар, чу-гас ыһалларбыт—Р. И. Борисов, Е. А. Флегон-тов, Н. И. Оноһоһин-ков, К. Д. Васильев, В. Н. Ануфриев, ыһы-һым үлэһир коллестки-вын—сибээс отделение-

тын үлэһиттэрэ биигин дьыабит-кэргэн алдырха-һын тэһкэ үлэһтэн, кө-мөлөһөн эрэйбитин мөп-чэттилэр. Кинилэргэ барылары-гар нйэ истиг итин махтаһын тиздэбик, бары үтүөнү баһарабын. Ф. СЫСОЛЯТИНА. ДЬААРБАҢНА ТЭРИЛИННЭ Оройуон кинигэр ба-рыи кэһиллэктэр маһа-

һыһыннара улахан дьаар-байканы тэрийдикэр. Кондитерскай оһоһоһу-кортан иһтээх соннорго, өһө таһаһыгар тийэ аһыһа төрдөһиннэ. Со-һотох Чурапчытаабы эр-гизин предпрятиета 6752 солкуобайдаах та-баары аһыһаата. Биир күн кэһиллэһиннэ Барыта 11509 солк. араас табаары аһыһаата. В. ИГНАТЬЕВ.

СУРУК БЭЧЭЭТТЭММЭТЭР ДАҒАНЫ

Кытаанак Арыһлааһыттан редакцияга киирбит су-рукка аһыһыт сыл эһи-һин ортотугар онноһу ма-һаһыһыһа аһыһа киирбит сибинниһэ этэ олус кирдэ-һин, снэрэ суох чанчарык-тык аһаммытын туһунан эһиллибитэ.

Сурук, хаһыкка бэчээт-тэмлээкэ эрэ, бэрэбизнэ-һэ уонна дьаһал ыһаарга райпоһа ыһыһыһыта. Он-но райпо быробыһаһыһа-тын председателэ Н. И. Монастырев редакцияга моннык эппиэттээтэ: «Сурукка ыйыһыһыт чөх-

чы кирдыктаах. Сибин-ниһэ этин ыһаастаһаһа аһыһа киллэрбитин иһин Кытаанактаабы эргизин пред-прятиетын директоротаб. Поһаһовка сэрэтин бэри-линнэ. Итиниктин бары эг-гизик предпрятиетелара ма-һык түбэлтэни таһаарба-тарыгар эбээһинэһтэннэн,

рэттэһилэр. Москва «Спа-ртак» Швейцарияга аан дойду турнирыгар кыһада. Түөрт кыһыи уонна ик-ки тэһкэһини—Финляндия-тан теннен кэлбит Горькай «Торпедатын» түмүгэ итин-ник. Австрияга Борис Ми-хайлов уонна Валерий Харламов кыттыһаах Мос-ква сүүмэрдэммит хаманд-ата мачтарга барыларыгар кыһыһыһаһыһынан буолла.

Хомойуох иһин, хоккөй-гэ биигин юниордарбыт сүүмэрдэммит хамандата бу сырыһа үһүс миһтэ-һэн дуоһуйда. ГФР-га буолбут аан дойду чем-пионатын финальнай ма-чыгар Швейцарията сыл-дыар үлэһиннээхтэригэр хотторон кэһистилэр.

Москва «Динамоһыи» во-лейболлустара Мадрида буоһа турар аан дойду Са-га дьыллаабы турнирыгар оһоньууларыи кыһыһыһан саһалаатылар. Кинилэр 3:0 аһсаһыһыи Испания че-мпииун—Мадрид «Реал» дьыл хамандатыи хот-тулар.

С. НИКОЛАЕВ, ССТА.

ТОХСУНЬУ САБАЛАНАРЫН КЫТАРЫ...

Спортивная ырыһыи

лааннаахтар. 1981 сылга 72 аан дойду чемпионата, 50 Европа чемпионаттара, 22 аан дойду кубоктарын иһин күрэхтэһинлэр, сайыһыи уонна кыһыһыи уһаар-санадалар, саһаһыһа аан дойдуга бастыһир иһин мачт буолуһаһаһаһа. Олимпиаһкай конгресска улахан суолта бэрнэлэр. Онон аһы күһүн Арһаа Германия Баден-Баден куор-етыгар олимпиаһкай хам-саһыи кэһкилин уонна оһоньуулары бэйэлэрин кы-тары сибээстээх болпу-русстар дьүүллэһинлихтэ-рэр.

Итини тэһэ ССРС 121 чемпионаттара итиннэ 52 ССРС кубоктарын иһин күрэхтэһинлэр буолуохтара. Сага үүмүт сылга ССРС бастаки чемпионка-тынан хаһкыһыан сырыһыи олимпиаһкай чемпионка, москвичка Наталья Петру-

сева буолла. Эһиз кини 1981 сылга советскай спорт-сменнартан бастаһынан аан дойду рекордун олоһтоото.

...Ити тохсунньу 3 күнү-гэр Медео үрдэллээби кы-ттар ситиһилиһинэ. Онон дьахталлар балтараа ты-һыһыһа уонна үс тыһыһы-ча метрэ сүүрүүгэ ССРС чемпионкатын ыһыһыи хо-мүс медалларын иһин кү-рээс былдыһыһыттарэ (биһс сүүс уонна тыһыһыһа ме-трдээх дистанцияларга ССРС чемпионкатын аһын спринтердар турнирды-гар былдыһаһаһаһа). На-талья Петрусева балтараа тыһыһыһа метрэ аан дой-ду үрдүнэн кимнээһэр да түргэһиник сүүрдэ. Кини 2 мүн. 6,01 сек. фиоһштээ-тэ. Аан дойду урукку ре-корда 1,17 секундэнэн аһарыһыһа.

Тохсунньу 4 күнүгэр На-талья Петрусева өһө биир аан дойду рекордун сит-тиһтэ—многоборьега

171,149 очкөһу хомуйда. Урукку рекорд даһаны ик-киһэ этэ уонна эһиз Ме-деоһа олоһтоһмута.

Сага дьылы көрсөөрү кыратык тоһуу түһэн ба-раннар биигини саһаһыһа-чыттарбыт мөккүөрдэрии эһиз саһаһаһылар. Дойду икки чемпионата—Алма-Атаһа дьахталлар, Виль-нюһка эр дьон гизннэрэ—бара турар.

Дьахталларга ленинград-ка Ирина Левитина, эр дьоннорго миһчанин грос-смейстер Виктор Купрей-чик лидердээн иһэллэр. Гроссмейстер дьикти си-тиһилээхтик оһоньуур. Бестеһи биһс партиаларга субуруччу кыһаһыта. Он-тон тэһизспитэ. Сэттис турнирга Томас Георгде-зены кыһада. Онон били-гин 6,5 очкоһаах.

Тохсунньу бастаки күн-нэригэр биигин үгүс хоһ-кейһэй хамандаларбыт кыраһыһыһа таһыгар кү-

Олимпиаһкай сыл, спор-ду таптааччыларга элбэх үөрүүнү уонна ситиһили-ри бэлэхтээбит Олимпиада сыла, аһста «Москваһаабы оһоньуулар кэһинилэриктан олимпиаһкай хамсаһыи бөһөргөһөтө, биигин олоһ-путугар өһө ордук ула-зон оруоллаах буолла.—Сага дьыл иһиннэ МОК президентэ Хуан Антонио Самаранч итинник эппитэ. Түөрт сыллаах сага олимпиаһкай цикл эбэтэр, сөһмэй сөһкө ааттыһылла-рыһан, сага олимпиада саһалаһна. Сараваһа уон-на Лос-Анджелеска тар-иһэр комитеттар оһоньуу-ларга бэлэмнэһингэ хайһы-үйэ элбэһи үлэһинилэр.

Олимпиаһкай сылга аан дойду чемпионаттара уон-на аһын бөдөн күрэхтэ-һинилэр аһыһаһыи ыһыһы-лыбыттар. Спорт үгүс кө-рүһнэригэр саһмай күүс-тээхтэр Олимпиадаһа бы-һаарыллыбыттар. Оттон быйыл, хаһан бьаарар бу-оларын курдук, күрэхтэһи-лэр үксүөхтэрэ. Советскай спортсменнар аан дойду-таабы 300-тэн таһса бөдөн күрэхтэһинилэргэ кыттар бы-

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700. Чурапчы с., Карл Маркс ул., 12. ТЕЛЕФОНАРБЫТ: редактор—21-395, отделлар—21-495, уопсай — 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинскаго райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 поч. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапчы, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3182.